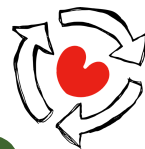

LEEWARDEN

CIRCULAIR KWARTIER

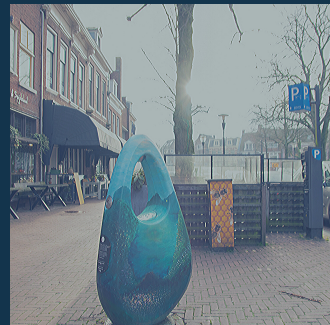

**YOU ARE
NEVER TOO
SMALL TO
MAKE A
DIFFERENCE**

- GRETA THUNBERG

INHOUDSOPGAVE

- 04** Welkom in het Circulair Kwartier
- 05** Interview met Ronny van Jouw Dagelijkse Kost
- 06** Interview met Mariska van der Giessen
- 07** Interview met de lab-coördinatoren Annigje Roest en Ronald Noppers
- 09** Quotes van de wethouders
- 10** Plattegrond van het Circulair Kwartier
- 12** Interview with Erasmus students: Ola and Alba
- 14** Things that happen in the world every 60 seconds
- 16** Wist je dat...?
- 18** Road map to circularity

WELKOM!

Meer en meer komen we erachter dat de grondstoffen die we nodig hebben voor onze producten en diensten niet oneindig zijn. De toegang tot deze grondstoffen staat onder druk, onder meer door een groeiende bevolking en toenemende welvaart.

De nieuwe economie is daarom circulair; gericht op het zo efficiënt mogelijk gebruiken van beschikbare grondstoffen. Een economie waarin afval verleden tijd is. Niet voor niets is dit ook de ambitie waaraan Nederland zich heeft gecommitteerd voor 2050.

Zo'n nieuwe economie bereiken we niet zomaar, daarvoor is actie nodig. NHL Stenden, gemeente Leeuwarden en de lokale ondernemers in het Circulair Kwartier zetten zich hier volop voor in. In Leeuwarden en Fryslân willen we voorop lopen! Fryslân moet de meest gunstige ontwikkelregio voor circulaire economie zijn in 2025; dat is het streven. Op donderdag 7 november 2019 is het Circulair Kwartier geopend. Dit gebied bestaat uit de Oosterstraat, Tweebaksmarkt en Blokhuispoort in Leeuwarden. Hier zetten ondernemers zich in samenwerking met studenten, Vereniging Circulair Friesland, Future Proof Retail (NHL Stenden) en gemeente Leeuwarden in voor een circulaire realiteit!

Binnen het Circulair Kwartier staan lokale producten, samenwerking en persoonlijke aandacht voorop. Lees gauw verder voor de verhalen van iedereen die een steentje bijdraagt aan een circulair Leeuwarden!

En kom langs in het Circulair Kwartier om de nieuwe economie te ervaren!

INTERVIEW MET RONNY VAN JOUW DAGELIJKSE KOST

Begin bij jezelf, in plaats van
naar een ander te wijzen

- Ronny & Monique

Wij (Ronny en Monique Uithof) van Jouw dagelijkse kost zijn aanbieders van lokale producten uit Noord-Nederland waarvan wij de afkomst en het productieproces kennen, om zeker te weten dat al onze producten vaak biologisch en duurzaam zijn. Op de vraag: "wat vindt u ervan om binnen het Circulair Kwartier te opereren?" antwoordde Ronny enthousiast: Wij vinden het fantastisch om als beginnende ondernemer in de Oosterstraat zoveel betrokken te zijn bij het Circulair Kwartier. Door het Circulair Kwartier kunnen wij verbindingen leggen met andere ondernemers die ook een groen hart hebben en ook openstaan voor veranderingen in de richting van een circulaire economie. Als ondernemer vindt Ronny het belangrijk om verbinding te zoeken met ondernemers en klanten om samen te werken naar een circulaire economie. Door deze samenwerkingen is het mogelijk om verpakkingsafval te verminderen door bijvoorbeeld melkflessen te gebruiken.

INTERVIEW MARISKA VAN DER GIESSEN

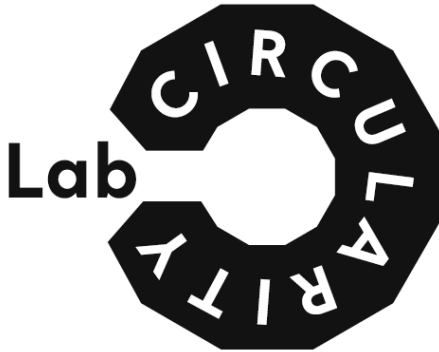
LECTOR INTERNATIONAL BUSINESS

Mariska van der Giessen is lector internationaal ondernemen. Sinds ruim 2 jaar werkt zij aan NHL Stenden en legt met haar lectoraat de verbinding tussen onderzoek, onderwijs en het (regionale en internationale) werkveld.

In het gesprek wordt duidelijk dat de verbinding tussen het Circulair Kwartier in Leeuwarden en de activiteiten van het lectoraat met name in het gebied van onderzoek ligt. Van der Giessen vindt dat de huidige trend van het circulair denken moet leiden tot veranderingen in businessmodellen voor onder andere retailers en horecaondernemers. Omdat zij zich binnen de Academie Commerce & International Business vooral op het gebied van internationaal ondernemen bezighoudt, zou een van de doelstellingen dan ook moeten zijn om uiteindelijk de internationale bewustwording van circulariteit te vergroten. "Wij beginnen als hogeschool klein en lokaal om daarna met stapjes steeds groter te worden", zegt Van der Giessen. Volgens haar zijn voor het Circulair Kwartier de vaardigheden om zowel creatief als ook kritisch te denken erg belangrijk.

Ook vindt ze een goede en doelgerichte communicatie een van de meest belangrijke aspecten om bewustwording te creëren. In de toekomst ziet Van der Giessen het Circulair Kwartier als een voorbeeld voor andere winkelgebieden, steden en regio's. Het Circulair Kwartier zou stukje voor stukje moeten groeien, zowel inhoudelijk als ook geografisch. Ter afsluiting van het gesprek geeft Van der Giessen mee: "Draag de circulaire gedachte uit en wees er trots op."

INTERVIEW MET DE LAB- COÖRDINATOREN ANNIGJE ROEST EN RONALD NOPPERS

Annijje Roest is docent binnen de opleiding Ondernemerschap & Retail Management op NHL-Stenden in Leeuwarden. In februari geeft ze 3 jaar les, voornamelijk binnen de retailspecialisaties Branding en Retail Concept Development. De projecten van de specialisaties worden gedraaid vanuit Future Proof Retail; Lab Circularity. Ronald Noppers is sinds 1988 werkzaam binnen NHL-Stenden. Hij is modulecoördinator van de specialisatie Branding, dat samengevoegd is met het module Retail Concept Development.

Ronald en Annijje vinden dat HBO-studenten opgeleid moeten worden tot kritische professionals. Dit houdt in dat ze weten wat er in de wereld speelt en hierop anticiperen.

Het idee om duurzaamheid te integreren in het onderwijs kwam op een heel natuurlijke wijze, namelijk vanuit de master thesis van Annijje over een circulaire economie.

Aangezien duurzaamheid op het moment nog geen grote rol speelt binnen de opleiding ORM past het living lab perfect bij het derde jaar.

Het living lab is een plek waar studenten aan de gang wordt gaan met relevante thema's over duurzaamheid. Ze vinden in de praktijk uit wat duurzaamheid is. Hierbij wordt gezocht naar raakvlakken met het werkveld.

Volgens Ronald is er op dit moment een verandering gaande in het onderwijs. Tegenwoordig gaan studenten steeds meer zelf op zoek naar relevante informatie en leren ze vanuit de praktijk, in tegenstelling tot de oude manier van lesgeven door alleen maar informatie te zenden om deze ten slotte te toetsen. De nieuwe manier van lesgeven staat bekend als Design Based Education (DBE) en zorgt ervoor dat studenten intrinsiek gemotiveerd raken.

INTERVIEWS

Volgens Annigje zijn samenwerken en verantwoordelijkheid de twee belangrijkste vaardigheden die ondernemers moeten bezitten om circulair te worden. Ronald voegt daaraan toe dat de voorlopers binnen het Circulair Kwartier enorm gemotiveerd zijn om actie te ondernemen. Zij kijken niet alleen naar hun eigen winkel maar naar de zingeving van duurzaamheid.

Op de vraag of zij denken dat retailers uit zichzelf de transitie kunnen maken naar een duurzame bedrijfsvoering antwoordt Annigje dat het voor ondernemers niet direct urgent is om te veranderen. De meeste ondernemers gaan pas over tot verandering wanneer ze doorhebben dat hun bedrijfsvoering directe schade aan het milieu aanbrengt. Uiteindelijk zal de overheid ervoor zorgen dat ondernemers een duurzamere bedrijfsvoering gaan hanteren.

Ronald ziet de toekomst van het Circulair Kwartier voor zich als een inspiratiebron voor anderen waar geëxperimenteerd kan worden. Annigje voegt toe dat het fantastisch zou zijn als meer hogescholen en universiteiten zich aansluiten bij dit project.

“

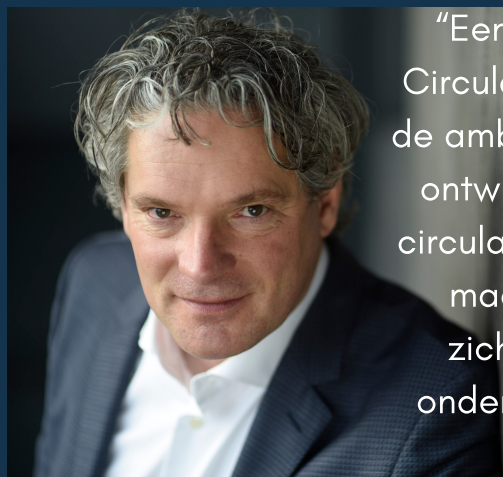
Het zal werken als een olievlek. Op een gegeven moment zal de hele stad mee willen doen.

”

- Annigje

**Circulaire Economie – wethouder
Herwil van Gelder:**

“Een geweldig initiatief! Het Circulair Kwartier draagt bij aan de ambitie om de meest gunstige ontwikkelregio te worden voor circulaire economie in 2025. Het maakt circulaire economie zichtbaar en tastbaar voor ondernemers, consumenten en toeristen.”

**Economische
Zaken/Binnenstad – wethouder
Friso Douwstra:**

“Prachtig dat ondernemers dit zelf initiëren en samenwerken met het onderwijs. Als gemeente steunen we daarom het Circulair Kwartier. Zo werken we toe naar een binnenstad van de toekomst!”

 Tweebaksmarkt

De Oosterstraat

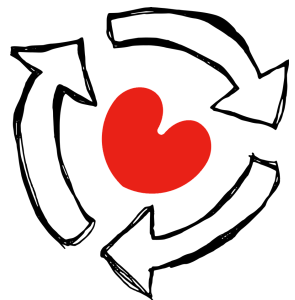
Lazy Lemon

De Blokhuispoort

Post-Plaza

INTERVIEW WITH ERASMUS STUDENTS: OLA AND ALBA

Who are you?

Alba - My name is Alba, I'm 21 and I'm from a city near Barcelona, in Catalonia. I choose this country due to the educational system level and the open-minded culture.

Ola - Hello, I'm Ola and I'm 21 years old. I come from Warsaw (Poland) and I'm studying management there. I'm on Erasmus exchange programme and I choose the university in Leeuwarden because I wanted to try a completely different system of education.

What do you think about sustainability?

Alba - I consider sustainability as a must in everyone's life. Despite the fact that not everyone is taking action, it is of utmost importance that all of those who really develop sustainable and circular actions make promotion of these ones, so that others feel encouraged to join the movement.

Ola - Sustainability is a word that cannot be perfectly translated into Polish so, for me, it is important to educate Polish people about it. Maybe we are slower than other countries in Europe and we don't take any specific steps to become more sustainable but educating people about new solutions in business is for everyone!

If not by a university project, then we should learn on our own. We have to take care of our planet and surrounding and not be scared of a change! That is why I like this project - we are a bunch of students showing retailers how to change.

How do you see the future of Het Circulair Kwartier?

Alba - The Circulair Kwartier will really make the difference. I believe that in some years it will become a strong brand recognised not only in Leeuwarden but also in the rest of The Netherlands and Europe.

Ola - I would love to come back here in a few years and see the street full of greenery around, small shops with huge ambition to inspire people with what they are selling and how they are selling. I want Het Circulair Kwartier to be a great experience for those who are new to 'sustainability' and those who already implemented this way of thinking in their own life.

INTERVIEWS

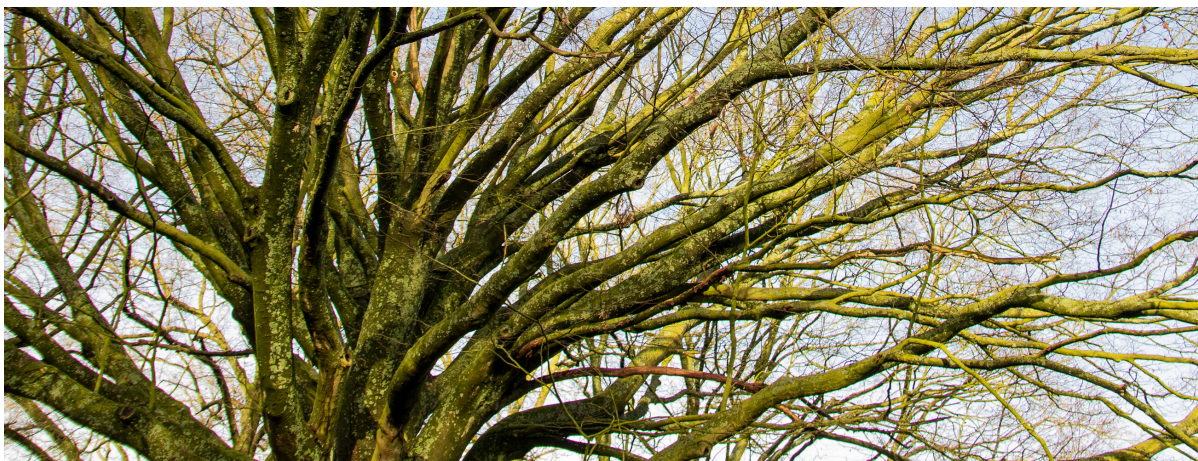
What did you learn of this project and what would you change at your home country?

Alba - At a strategic level, I have learned how to integrate sustainability in a business model. But more at an operational level, I have gained knowledge on ways and tips to become circular, as well as how to raise awareness among people.

At my home country there are already some initiatives like recycling. However, I think we

need more awareness, little sustainable actions (f.e. shifting to steel straws or LED bulbs) and cooperation among businesses.

Ola - I've become more aware of importance of sustainability and I want other Polish people to experience that. Then you think that it must be very healthy and you take a step to buy more local things rather than massively produced. Small steps can lead us to successful changes.

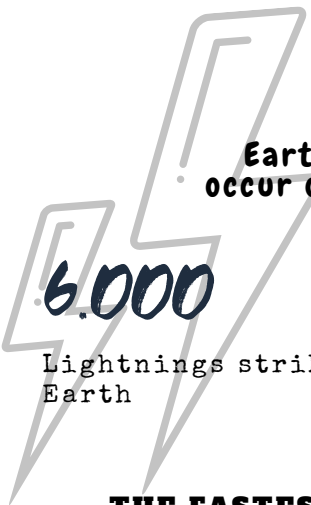

2.040

RAINFOREST TREES ARE
CUT DOWN

2.468 tones

Of garbage are produced

5

Earthquakes
occur on Earth

6.000

Lightnings strike on
Earth

**THE FASTEST SNAIL
TRAVELS**

78 CM

627.000

COCA-COLAS ARE CONSUMED

things
that
happen in
the world
every 60
seconds

Source: Omni
Calculator

58

**AIRPLANES WILL TAKE OFF AROUND
THE WORLD**

258

Babies are born

A BEE FLAPS ITS WINGS

16.200

TIMES

28.166.700

FACEBOOK LIKES

THE UNIVERSE EXPANDS

888 KM

500.500.000.000

Worldwide heart beats

Help them continue to beat

#sustainablelifestyle

WIST JE DAT...?

Ruim **60%** van het afval in de prullenbak gerecyceld kan worden?

Plastic tassen en ander plastic afval dat in de oceaan belandt, elk jaar **1.000.000** zeedieren het leven kost?

Meer dan **1/3** van alle energie door huishoudens verbruikt wordt?

Het recyclen van een aluminium blikje evenveel energie bespaart als drie uur TV kijken kost?

Gemiddeld **16%** van het bedrag dat je betaalt voor een product, uitgegeven wordt aan de verpakking die meestal weggegooid wordt?

Een gemiddeld gezin jaarlijks **6** bomen aan papier verbruikt?

HET MENSELIJK OOG MEER TINTEN GROEN DAN
ANDERE KLEURTINTEN KAN ONDERSCHIEDEN?

WE

ARE

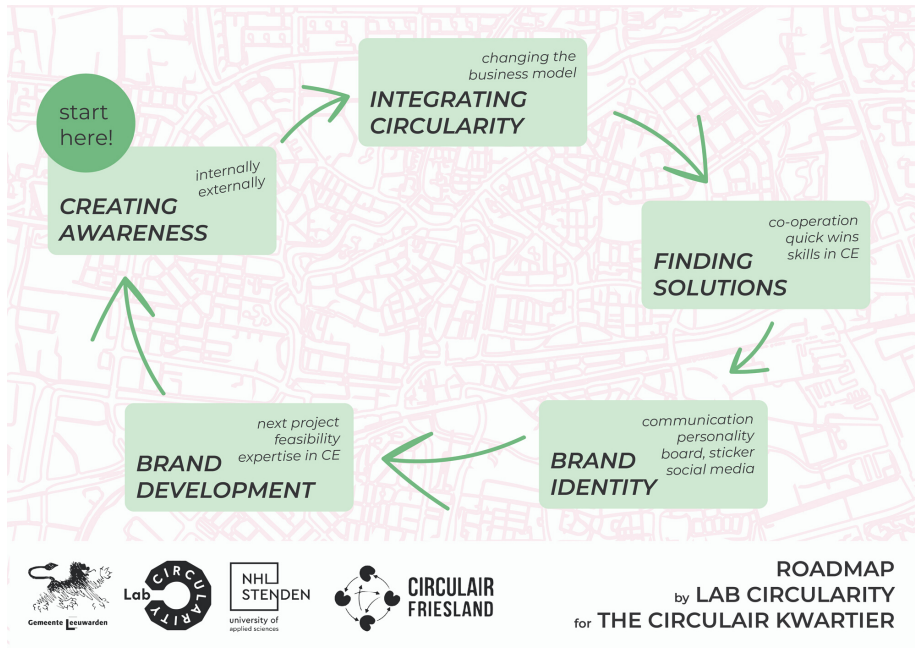

CIRCULAIR

KWARTIER

ROADMAP TO CIRCULARITY

The road to a circular economy starts with creating awareness that in turn creates the feeling of need for change, both internally and externally in any organization or community. To be able to become circular, fundamental changes into the business model need to be made. Finding quick wins is important, as well as establishing longer-term goals. Circularity needs to be integrated into the brand, which we did with creating a brand plan, stickers for goals, opening board and establishing marketing communication channels. Developing these functions will be important in the future, as well as keeping ourselves educated and becoming even better to create a better future.

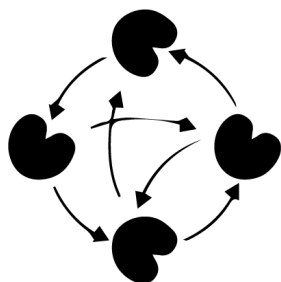
**Dit magazine is
geprint op
gerecyceld papier**

PARTNERS

Retail Business School

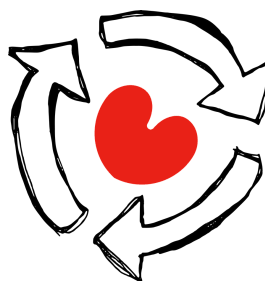
Ondernemerschap & Retail Management

**CIRCULAIR
FRIESLAND**

Gemeente Leeuwarden

**LEEUWARDER
ONDERNEMERS
FONDS** SAMEN
INVESTEREN
OM TE INITIËREN